

Wees niet bang

(Frank en Frey)

Leopold Lindelauff, juni 2024

Frank en Freij - Onbeschroomd en vrijmoedig

ook geschreven *vrank en vrij*, wil zeggen:

onbeschroomd, vrijmoedig. In de 16de eeuw, evenals ook nu, *vrij en vrank*, zie Hooft, *Ger. v. Velzen*, 432: *Vry en vranck*; *Ann.* 987: *Vrank en veiligh*; Vondel, *Adam in Ball.* vs. 1328: *Zoo leeft ge vranck en vry*; Tuinman II, 104 en Halma, 752: *Hij gaat vrij en vrank over straat, il marche franc et libre par la rue*; Joos, 46: *Vrij en vrank*. Het adjectief *vrank* (*frank*) is ontleend aan het fr. *franc*, mlat. *francus*, Frankisch 'De bet. ontwikkeling Frankisch > vrij lag in het Frankenrijk met zijn vele onvrije onderworpingen zeer voor de hand' (*Franck - v. Wijk*, 761). Ook in het fr. hd. en eng. (*free and frank* naast *frank and free*); de. *fri og frank*.

https://www.dbnl.org/tekst/stoe002nede01_01/stoe002nede01_01_0585.php

Dinsdag 2 Juli

Frank, net jarig geweest, zes-en-dertig, al zeven jaar getrouwd. Kort, krullend roodblond haar, wipneusje en sproeten, ongeveer een meter en vijf-en-tachtig lang, brede borstkas, een stevige kerel zogezegd. En zeer gewild, bij alle seksen en genders. Toch heeft hij al lang geleden gekozen voor die ene, Roel, waar hij – zoals hij dat zelf altijd verwoordt – echt van houdt. En net die, staat hij nú op dit eigenste moment op het punt te verlaten. Niet omdat hij dat wil, niet omdat ze ruzie hebben of omdat ze niet meer samen kunnen wonen en leven. Nee, niets van dit alles. De enige reden waarom Frank zijn lief verlaat, is omdat, naar hij begreep, er geen enkele andere manier bestaat waarop dat leven behouden kan blijven.

En alles was zo gewoon begonnen vandaag. Zoals elke andere dag. Naast elkaar wakker geworden in hun bed in hun appartement in het centrum van de stad. Nog even tegen elkaar aan gaan liggen en wat knuffelen en kussen, tot het moment dat de wekker zegt dat ze nu toch echt in actie moeten schieten. Nou ja, actie. Koffie maken en aan de keukentafel boterhammen smeren om mee te nemen, voor Roel dan toch. Frank heeft een vrije dag vandaag. Blote voeten die onder de tafel met elkaar spelen totdat het écht tijd wordt dat Roel gaat douchen. Intussen bekijkt Frank het nieuws verder op zijn laptop die voor hem op tafel staat. In een ooghoek ziet hij dat hij een privé bericht heeft via het chatprogramma dat hij zo af en toe wel eens gebruikt om zijn zinnen te verzetten. Hij knoopt in zijn oren daar straks verder naar te kijken. En zich nu eerst verder om zijn partner, Roel, te

bekommeren, ervoor te zorgen dat die op tijd naar zijn werkplek vertrekt. Wanneer die na zijn douche en inmiddels aangekleed de keuken binnen komt, staat Frank van de tafel op, geeft hem zijn brooddoos én een ferme knuffel en kus, waarna hij met hem mee wandelt naar de garage waar hij nog de autodeur dicht klikt en uiteindelijk ziet hoe die de straat op rijdt. Ook meent hij aan de overkant achter of naast een struik in de tuin van het huis van hun overbuur iets te zien schitteren en op en neer te bewegen. Zoiets als een weerkaatsing. Maar waarin dan? Daar kan hij geen antwoord op geven. Hij schudt het hoofd en daarmee ook die gedachte weg. Waarom zou daar iets zijn dat er anders niet is, denkt hij bij zichzelf. Waarschijnlijk is dat altijd zo, maar is hem dat nooit eerder opgevallen. Hij draait zich om, drukt op de knop waardoor de garagepoort naar beneden rolt en gaat terug het huis in. Op weg naar zijn tweede kop koffie.

Terwijl die tweede kop koffie voor hem staat, gaan zijn gedachten zo maar ineens vanzelf op de loop. Naar het moment dat hij Roel voor een eerste keer in zijn leven had ontmoet. Een moment ontstaan uit één moment van verveling tijdens het vak Maatschappelijke Vorming, door mijnheer Janssen, Bert Janssen, oftewel mijnheer Bert zoals die genoemd wenste te worden. 'Als het dan toch mijnheer moet zijn' zo sprak hij altijd tijdens de lessen waarin hij zijn nieuwe leerlingen voor het eerst ontmoette 'laat het dan mijnheer Bert zijn'. En dat ene verveelde moment, waarop Frank een rot opmerking maakte die mijnheer Bert 'absoluut niet fijn vond' zorgde ervoor dat hij het

weekeinde erop, op een vroege zaterdagochtend, om half negen al, in een wijkcentrum, genaamd De Cirkel, aanwezig diende te zijn. Met veel, zeer veel tegenzin was hij ernaartoe gefietst. Zijn moeder had ervoor gezorgd dat hij op tijd op was gestaan, had hem zelfs boterhammen gereed gemaakt, iets waarvoor ze tijdens schooldagen geen tijd had, omdat ze zelf op tijd moest gaan werken. 'Denk eraan, laat me niet te horen krijgen dat je er niet bent geweest' had ze nog tegen hem gezegd toen hij plaats nam op het zadel van de fiets en de trappers in beweging bracht. Nee, daar was hij te trots voor, dat zou hij nooit doen, zijn moeder beliegen. De enige volwassene in zijn leven, tot nu toe toch zeker, die echt om hem gaf en hem dat ook duidelijk liet merken. Op alle mogelijke manieren. Door goed voor hem te zorgen én ook door hem vaak te zeggen hoe graag ze hem ziet én hoe overtuigd ze ervan is 'dat hij tot grote dingen in staat zal zijn'.

Hoe dichterbij het wijkcentrum nadert, hoe nerveuzer hij wordt. Wat zou die mijnheer Bert van hem verwachten, daar? Frank had nooit echt iets met vrijwilligerswerk te maken gehad. Want dat was waar dit vandaag wel om ging, zo veel had mijnheer Janssen door laten schemeren. 'Een sociale ontmoetingsplek' had hij er nog bij gezegd. Als zestienjarige was hij niet eerder op zo'n plek geweest. Hij had het niet breed samen met zijn moeder, dat was hem wel duidelijk, steun door derden, behalve van zijn grootouders dan, hadden ze echter niet. Niet nodig ook, zoals zijn moeder altijd zei. 'Als die klootzak' dan sprak ze over zijn vader 'zich

niet meer met ons wil bemoeien, des te beter zo' sprak ze zo af en toe, wanneer ze met haar moeder of zus telefoneerde. 'Zo lang die maar betaalt' voegde ze daar meestal aan toe. En dat deed hij blijkbaar, dat betalen. En toch wilde zijn moeder ook zelf haar geld verdienen. 'Je weet hoe over ons vrouwen wordt gesproken wanneer we enkel van die mannen afhankelijk zijn' had hij haar al eens tegen haar zus horen zeggen, toen hij hen boven aan de trap stiekem had afgeluisterd. Soms was dat zijn enige bron van informatie over hoe zijn moeder het allemaal rooide, een gezin met hem als zoon en zelf vier van de vijf werkdagen buitenshuis aan de slag. Als secretaresse, zo meende hij toch begrepen te hebben.

Hij had zijn fiets tegen de muur geplaatst, naast de enkele andere die er ook reeds stonden. Mijnheer Bert stond hem in de deuropening op te wachten. 'Ah, daar is die toch, dat is prima jongen. Welkom' sprak hij, waarbij hij hem een hand aanbood, die ze schudden. 'Kom, kom' sprak hij, waarbij hij hem met zijn linker hand een lichte duw in de rug gaf en daarmee de richting waarin ze liepen, bepaalde. De gang in, verschillende open deuren passerend. Open deuren van allerhande kamers waar zich reeds vele jongens en meisjes bevonden. Die oftewel aan tafels zaten oftewel springend en dansend door de ruimte bewogen. 'Dansles, tekenles' sprak mijnheer Bert dan. 'Kom, kom' zei hij en gaf hem weer een zachte duw verder het gebouw in. De lange gang leek niet op te houden. 'Een voormalig schoolgebouw' sprak hij alsof hij zijn gedachten geraden of gehoord had.

'Nu mogen verenigingen dit gebruiken en dus ook wij'. Op dat moment stonden ze in een grote vierkante ruimte waarin Frank vooral chroom en witte tegels zag. 'De keuken' aldus mijnheer Bert. En midden in die keuken, niet achter een van de werktafels, nee echt centraal in het midden ervan, daar stond een jonge man. Het eerste dat Frank zag, waren zijn bruine ogen. Stralende, volop lachende, bruine ogen. Die op een perfecte wijze in het lichtbruin getinte gezicht waren geplaatst, dat dan weer enigszins schuil ging onder pikzwart, sluik haar dat tot over de schouders van die jonge man rijkte. Frank hoorde dat mijnheer Bert iets tegen hem zei, wat dat echter was, kon hij met geen enige zekerheid zeggen. Het klonk alsof hij dat onder water uit sprak of dat hij, Frank zelf, zich onder water bevond. Er was maar één iets dat er nog toe deed op deze wereld, in zijn leven. En dat was die goddelijke mooie jongen die voor hem stond, een hand naar hem uitstak en daarbij de mooiste glimlach toonde die Frank ooit in zijn, nog jonge leven, had gezien. 'Hee, leuk dat je er bent' zei die met een stem die klonk als een, ja als wat bedacht Frank. Een engel? Zo zacht als, ja als wat? Frank voelde zijn knieën bibberen, nam de hand vast die hem aan werd geboden en die als de zachtste huid die hij ooit gevoeld had, aanvoelde. Waarna hij zich los trok, omdraaide en weg vluchtte, de gang in en op zoek naar een toilet. Mijnheer Bert en Roel vol verbazing achterlatend.

Ongeveer een kwartier later, Frank heeft zich opgefrist in een van de grote toiletruimtes, biedt hij hen, beiden staand bij een groep jongeren

die allemaal druk in de weer zijn met het snijden van groenten, zo stil als mogelijk en enigszins besmuikt, zijn excuses aan. Roel glimlacht en vraagt of hij hem verder zal begeleiden. Mijnheer Bert ziet de twijfels bij Frank en neemt hem even apart. 'Luister jongen' zegt die op een nogal directe wijze. 'Wanneer jij verliefd bent op een jongen is daar niets mis mee'. Frank zou hem het liefste tegen spreken, toch onderneemt hij geen poging daartoe. Hij voelt aan alles in zijn lichaam dat mijnheer Bert gelijk heeft. Meer dan hij zelf misschien wel zou willen. Tegelijkertijd, zo denkt hij bij zichzelf, leven ze in een tijd waarin dat mogelijk is, dat jongens samen met jongens... Veel verder geraken zijn gedachten daar niet over. Hij kijkt zijn leerkracht kort aan. 'Je hoeft je niet te schamen' voegt die er nog aan toe. 'Liefde is liefde, jongeman' zegt hij verder nog. 'Geef het een kans. Er is niets mooier dan verliefd zijn. Bovendien, jullie zijn nog jong en mogen experimenteren. Zeker wanneer jullie het veilig doen'. De vragende blik van Frank beantwoordt mijnheer Bert met 'In elke toiletruimte, zowel van jongens als van meisjes, kun je gratis condoms vinden. Gebruik ze'.

En zo zorgt die ene beslissing van die leerkracht ervoor dat Frank, nee wacht, dat is niet helemaal juist natuurlijk. Het gedrag van Frank leidde uiteindelijk tot die beslissing van mijnheer Bert, dus dan was toch Frank zelf er verantwoordelijk voor dat hij nu hier was en dat, in zijn ogen, Goddelijk wezen, ontmoette.

Dat was echter nog niet alles dat op die ene, bewuste, dag gebeurde en dat voor het verdere leven van Frank van enorm groot belang zou zijn. Langzaam aan ontdooide Frank en begon er zelfs interactie te ontstaan tussen de twee zestienjarige jongens. In het begin beperkte die zich tot het geven van opdrachten en adviezen van Roel aan Frank, die dit alles gelaten, zo leek het wel, onderging. Van binnen bruiste het echter. Niet eerder had deze jonge man zoiets gevoeld. Af en toe raakten ze elkaar aan, huid, handen, vingers. Dan leek die te branden én tegelijkertijd ook zo zacht als satijn te zijn. 'Kom' zei Roel na ongeveer een uur, 'effe pauze'. Hierbij pakte hij zijn hand vast en trok hij hem mee naar buiten. Frank liet dit maar gebeuren, afwachting wat er ging gebeuren. Buiten, op het voormalige speelplein van de voormalige school, stonden behalve tafeltennistafels van beton en ijzer ook verschillende zitbanken. Naar een daarvan trok Roel hem toe. Midden op die bank zat een enkel persoon, een jong meisje. Een, volgens Frank, zeer aantrekkelijke jong meisje. 'Mag ik jullie aan elkaar voorstellen' zei Roel, hierbij een buiging makend als een lakei voor een koning of koningin zou doen. 'Lieve José, maak kennis met deze schone jongeling Frank'. De twee onbekenden van elkaar bleken beiden over voldoende bloed te beschikken waarmee ze hun gelaat van het alom bekende schaamrood konden voorzien. 'Beste Frank, ontmoet de schoonste aller jonkvrouwen in ons land, José'. En ook hierbij maakt hij weer eenzelfde buiging terwijl zijn glimlach opnieuw volop straalde.

Frank bekeek zijn kop waar intussen geen koffie meer in zat, stond op en maakte, met behulp van een nieuwe pad, de derde van die ochtend. Hierbij zag hij terwijl hij zijn laptop passeerde dat er nog een bericht bij was gekomen. Hoewel hij nieuwsgierig was geweest, had hij zich nog kunnen beheersen en beide berichten kunnen negeren. Voordat hij zich daar bezig mee kon houden, moest hij eerst nog het verslag van het overleg dat hij de dag ervoor met een van zijn eventuele nieuwe cliënten had gehad, finaliseren. Door de familienaam van die eventuele nieuwe cliënt, De Jonghe, gingen zijn gedachten meteen weer terug in de tijd, naar die dag waarop hij Roel Claessen en José de Jong had leren kennen. Hierbij had hij voor het eerst in zijn nog jonge leven, een zelfde soort emoties ervaren bij de kennismaking van die twee voor hem onbekende personen. Zelfs zonder daar echt bij na te denken, voelde hij voor beiden – ondanks dat de twee van verschillend geslacht waren – precies hetzelfde. Een zelfde soort van verliefdheid, zoals hij het later zelf had omschreven en benoemd. Iets dat hij zowel heel normaal als bijzonder vond. En met name dat laatste woord – bijzonder – kreeg een speciale betekenis, nadat hij meer leerde over bisexualiteit en bi zijn.

In het begin dachten ze daar alle drie niet over na. Ze waren jong, zestien, gingen blijkbaar en zonder dat ze dat zelf wisten naar dezelfde kostschool, gingen zo af en toe naar huis naar hun ouders of op z'n minst naar een ervan, zoals bij hemzelf en ook bij José het geval was. De toekomst, welke dat ook was en hoe die er ook

uit zou zien, was nog ver weg. Bovendien was er in het begin, zo ongeveer gedurende het eerste half jaar, niets dat ook maar enigszins leek op een relatie waar ook seks een rol bij speelde. Nee, het was vriendschap, een speciale dat wel en ook iedereen die hen kende sprak daarover. Niet met hen, nee met iedereen behalve hen, zou je beter kunnen zeggen. Zelf spraken ze er ook niet over, in die maanden. Ze waren samen en vonden dat prima zo. Aan het einde van de zomervakantie die daarop volgde, werd steeds duidelijker dan hun wegen zouden scheiden. Roel en Frank gingen in dezelfde studierichting verder, terwijl José een geheel andere keuze maakte.

Weer piepte de laptop, weer moest hij terug naar het heden. Voor de derde keer had hij een bericht ontvangen. Hij wist dat wanneer hij daar naar zou kijken, de kans zeer groot zou zijn dat het verslag met de eventuele nieuwe cliënte niet gereed zou raken. Het chatkanaal waarop de berichten binnen waren gekomen, gebruikte hij enkel af en toe. Roel wist dat hij soms met anderen seksuele contacten had. 'Doe het veilig' was waar hij dan altijd op hamerde. En dat deed Frank ook. Indien een van de deelnemers daar niet aan wilde voldoen, aan die veiligheid, ging het niet door. Hij was al eens onverrichterzake driehonderd kilometer op en neer gereisd, daardoor. Maar liever levend en gezond voor niets reizen dan 'een enkeltje plezier', zoals Frank het zelf altijd verwoordde.

Hij klikte het tekstbestand met de concept tekst van het verslag weg en schoof de cursor naar

het ballonnetje waar intussen een 3 in stond, drie wachtende berichten.

Roel, ook bijna zes-en-dertig, nog een dag of drie dan is het zo ver. Bruine ogen die perfect in een lichtbruin getint gezicht geplaatst zijn, met daar bovenop zeer kort geschoren pikzwarte stekels. Hij is, net als zijn partner, ook ongeveer een meter en vijf-en-tachtig met echter een minder brede borstkas, waardoor hij minder snel door zijn grootte en breedte opvalt en meer door zijn glimlach waarbij hij helder witte tanden toont in dat zacht aandoende en ook altijd glad geschoren getinte aangezicht. Ook hij is, net als zijn partner, zeer gewild bij alle seksen en genders. In tegenstelling tot zijn partner, doet hij daar echter niets mee. Noem hem gerust monogaam, hetgeen niet betekent dat hij niet af en toe droomt van de een of ander, letterlijk droomt in zijn slaap of eenvoudigweg dagdroomt.

Roel is ervan overtuigd dat hij de meest gelukkige persoon is die op deze aardbol leeft. Hij is samen met de mooiste, liefste en meest aantrekkelijke mens die hij zich maar kan wensen, hij heeft de enige job waarvoor hij bereid is te doen wat nodig is, leeft zijn leven in een prachtig huis en weet zich omringd met een lieve vriendenkring, bestaande uit mannen, vrouwen en non-binaire personen. Kortom, hij heeft, kan en mag alles dat wenselijk is.

Hij heeft dan ook absoluut geen idee over wat hem binnen enkele uren te wachten staat. Integendeel zelfs, hij verheugt zich op het thuis

komen bij zijn lief, dat nog steeds iedere keer weer opnieuw, met liefdevolle kussen en knuffels gepaard gaat. Iets waar ze beiden geen genoeg van krijgen. Hij is er dan ook van overtuigd dat dit ooit – over vele jaren – wanneer ze in een of ander rustoord of woonzorgcentrum verblijven, niet anders zal zijn. Bij die gedachte ziet hij hen als twee oude, bevende, voorover gebogen, ieder op een stok leunende, mannen voorzichtig knuffelen en kussen. Een glimlach siert dan ook zijn gezicht, waarop een van zijn collega's – Hanneke notabene die hij niet tot zijn favorieten telt – 'en, binnenpret?' vraagt. Hij knikt enkel en richt zijn aandacht weer op het scherm van zijn laptop, waarop hij net zijn dagelijkse voorraad mails verwerkt. Hij ziet dat Hanneke niet blij is met zijn reactie en weet dat zijn afwijzende houding naar haar toe niet prettig en zeker niet collegiaal is. Ook is hij ervan overtuigd dat wanneer zij elkaar in andere omstandigheden, niet werkgerelateerde, hadden ontmoet, zij het zeker goed met elkaar hadden kunnen vinden. Tijdens werkuren wilde hij echter geen vriendschappen opbouwen. Uit ervaring had hij geleerd dat zoiets uiteindelijk kon gaan knellen, zelfs tot relatiebreuken kon leiden. Niet bij hem zelf, nee, hij was al jaren met Frank samen en dat zou ook altijd zo blijven. Bij zijn collega's waren echter wel al uit jaloezie en misverstane gebaren en uitspraken ruzies ontstaan en waren verschillende niet meer samen met hun partners. Verwachtingen, daar had dat alles vaak mee te maken. Vooral onuitgesproken verwachtingen leiden, zoals zo vaak in het

leven, tot dergelijke misverstanden. Roel zei dan ook altijd 'nee' wanneer een van die collega's hem uitnodigde voor een drankje na het werk of een werklunch tussendoor. Hij werkte bij een klein bedrijf, met minder dan twintig personen, waar iedereen elkaar meende te kennen. Waardoor ook de communicatie vaak op een informele manier verliep. Iedereen sprak elkaar met de voornaam aan, ook de directeur. Behalve Roel, die dit vanaf dag één weigerde. Reeds tijdens zijn sollicitatiegesprek had hij dat laten weten. Hij was dan ook de enige die niet 'Richard' tegen de directeur en oprichter zei, maar 'Mijnheer Van Oss'. 'Wanneer u mij graag in uw team wenst' zo had hij tijdens dat gesprek gezegd 'dan zult u dat moeten accepteren'. Richard van Oss had geglimlacht en 'Geen probleem' gezegd. Roel wist dat hij goed was in hetgeen hij deed, zeer goed zelfs. Goed genoeg zichtbaar om dit soort eisen te kunnen stellen. Tot nu toe was iedereen daar zeer tevreden over, over die samenwerking. Enkele personen, zoals Hanneke die nog niet zo lang bij hen werkte, dienden daar nog aan te wennen.

José, al enkele maanden, sinds januari, zes-entertig en intussen vele kilometers ver van de twee voormalige vrienden verwijderd. De andere keuze die ze tijdens hun studiejaren had gemaakt waardoor ze in een geheel andere richting ging studeren, zorgde er ook voor dat ze – uiteindelijk – op een geheel andere plek van de aardbol, waarop ze alle drie samen met nog vele miljarden anderen verbleven, woonde, leefde en werkte. De voortgang van de huidige techniek, op allerlei vlakken, zorgde ervoor dat ze elkaar gedurende die jaren minstens ieder jaar voor de duur van een week of twee ergens ontmoetten en tussendoor online met elkaar in contact zijn gebleven. Nooit meer was hun vriendschap en emotionele verbondenheid volgens haar echter geweest als dat ene halve jaar destijds.

José verbleef in een tijdzone waarin het enkele uren vroeger is dan waar haar voormalige schoolvrienden zich bevinden. Haar hoofd ligt dan ook nog steeds op haar hoofdkussen dat ze zo net nog zo dicht als mogelijk tegen dat van haar bedgenote aan heeft geschoven, waarna ze haar arm over het lichaam, enkel bekleed met een dun nachthemd, heen heeft gevlijd. Haar gsm piept naast haar bed. Waarom weet ze niet. Wie zou haar zo vroeg 's ochtends, het is nog donker buiten, iets sturen en waarom? Is ze nieuwsgierig genoeg om dat mooi lijf naast haar los te laten? Nee, niet heus. Ze blijft dan ook stil en op dezelfde plek liggen. Het lichaam trekt ze zelfs nog enigszins dichter naar haar toe. Ze hoort zachte geluiden, iets als licht gekreun en kruipt er ook zelf dichter tegen aan. Weer piept

de gsm en weer negeert ze die. Ze heeft nog uren de tijd om daar vandaag naar te kijken. Nu geniet ze eerst nog van de warmte en zachtheid van de huid van, oei, wat was haar naam ook weer? Iets met Isa toch? Of was het toch Barbara? Ze hadden elkaar gisteren voor het eerst ontmoet en niet echt veel woorden aan elkaar besteed. Beiden waren blijkbaar vooral op zoek naar lichamelijk contact geweest. En dát hadden ze bij elkaar weten te vinden. Oh, nee, nu valt het haar weer in, Françis. Met een cédille had ze er nog bij gezegd, waarna ze haar uit had gelegd wat ze bedoelde. Die term had José naar haar weten nog niet eerder gehoord. De wijze waarop de jonge vrouw dat woord uitsprak "sédijje" had iets uitdagends, iets erotisch gehad, waardoor ze meteen overstag was gegaan en nog voordat ze ook maar ergens anders over hadden kunnen praten, waren ze in bed beland. En daar bevonden ze zich nog steeds. En weer piepte haar gsm.

Frank zag de cursor boven het ballonnetje met de drie erin staan. Zijn rechter wijsvinger zweefde boven de linkse druktoets van zijn muis. 'Frank, kun je eens effe komen?' riep Youri, zijn leidinggevende. Hij tilde zijn linker hand in de lucht waarmee hij een duim toonde, riep 'Kom er aan' en sloot zijn laptop af.

Klaas Freij, intussen in de tweede helft van zijn dertiger jaren, had er altijd van gedroomd om een succesvol zakenman te zijn. Of toch minstens "iets" waardoor én waarmee hij geld – veel geld – zou verdienen. Er was een moment geweest waarop het leek dat het hem ging lukken. Hij had, zijn inziens, dé jackpot kunnen halen met de deal waar hij aan werkte. Alles was in gereedheid gebracht. De verkopers en de kopers had hij samen weten te brengen en aan beide partijen had hij de juiste woorden besteed. Ze waren beiden zo ver geweest om het contract, dat hij op had gesteld en dat hij door juristen – tevens goede vrienden – allerhande had laten checken, te tekenen. Alle betrokkenen waren op hetzelfde moment maar ieder in een andere zaal van het prestigieuze kasteel dat gehuurd kon worden voor feesten en partijen, aanwezig geweest. Ook waren op zijn uitnodiging enkele journalisten en fotografen aanwezig geweest om dit vast te leggen. En net voordat hij al die partijen in de grootste zaal van het complex samen zou laten komen om dat contract van hun handtekeningen te voorzien én de flitslichten van de fotocamera's te laten bliepen, was *hij* binnen gewandeld. *Hij*, die Klaas al sinds jaren als zijn tegenstander beschouwt. Die voor hem de baarlijke duivel in hoogsteigen persoon vertegenwoordigt.

Ooit, jaren daar weer voor, had *hij* hem zijn lief weg geakaapt. Ze waren nog tieners geweest en de jongen waarop hij verliefd was, had het misschien nog niet eens geweten. Simpelweg omdat hij dat niet durfde te zeggen, hij schaamde zich ervoor. Maar dat wil dan nog lang

niet zeggen dat iemand anders er dan zo maar ineens mee vandoor mag gaan. Niet eerder was hij zo beschaamd geweest én zo ontevreden over zijn eigen handelen. Hij, die het anders altijd deed voorkomen dat hij nergens bang voor was. De liefde was echter iets geheel anders geweest. Zijn schaamte over het zo maar aan de kant te zijn geschoven, kon hij niet meer goed maken. En zo had hij het dus maar laten gebeuren. Ervan overtuigd dat hij ooit nog zijn lief zou ontmoeten, ooit en ergens in zijn leven. Geheel tegen zijn overtuiging in, was dat echter tot dat moment nog steeds niet gelukt. Hij was zo af en toe met de een of ander, jongen of meisje – meisjes begreep hij echter niet, dus het liefste jongens – in het bed gedoken of had een poging tot een relatie gestart. Niets van dat alles had hem echter gelukkig gemaakt, of zelfs maar tevreden. Nee, bij geen enkel van hen had hij zich zelfs maar tevreden gevoeld. Altijd was er dát gemis, het gemis van echte liefde.

Dus had hij zich op zijn werk gestort, op zijn toekomst waarin hij ooit zeer rijk zou zijn en veel aanzien zou verwerven, hetgeen de uiteindelijke doelen daarvan waren. En net daar, tijdens die weg, komt *hij* hem weer stokken in zijn wielen steken. Niets had Freij kunnen ondernemen. Hij wist dat zijn handelswijze niet correct was en dat hij de beide partijen om de tuin leidde. Maar ja, hoe moest je anders op korte tijd veel geld binnen rijven.

Er zou echter geen derde keer meer zijn. Nu was het aan hem om wraak te nemen, om alles dat ooit scheef was getrokken, recht te zetten.

Frank luisterde, zoals dat van hem verwacht werd, naar hetgeen zijn leidinggevende hem vertelde. Af en toe knikte of humde hij. Ze wisten van elkaar dat ze beiden zeer goed waren in hetgeen ze deden voor het bedrijf. De een nam op het juiste moment de juiste beslissingen en de ander voerde op de enig juiste en meest efficiënte wijze de benodigde taken uit. Waarbij die ook de juiste collega's de juiste taken toebedeelde. Af en toe werden beiden, door de anderen, als arrogant ervaren en afstandelijk. Dit wisten ze en soms hanteerden ze dit bewust. Youri was van mening dat hij die houding te allen tijde toe kon passen. Beviel iemand dat niet, kon die altijd vertrekken. Bij Frank was dit, zijns inziens, echter net ietsje anders. Hij vroeg hem dan ook daar rekening mee te houden. Behalve Inge, zo vertelde hij, had ook Jimmy zich daarover beklaagd. 'Twee jonge, zeer slimme mensen die de toekomst van dit bedrijf vormen' sprak Youri hem belerend toe. Hij knikte en wist dat hij gelijk had, wat die toekomst betrof. Tevens was hij van mening, hij deed er echter het zwijgen toe, dat met name Inge andere bedoelingen had met haar opmerkingen over zijn arrogantie en afstandelijkheid. En wist nu zeker dat hij haar op een andere wijze zou moeten benaderen. Dat zou hem én haar kunnen tonen wat haar ware bedoelingen zijn.

José zat in haar keuken op een van de barkrukken aan de toog. Francis had ze in bed achtergelaten, nieuwsgierig als ze uiteindelijk toch geworden was van de berichtjes die ze op haar gsm ontvangen had. Die stonden in een app die zij wel ooit had gedownload maar nog niet eerder had gebruikt en waren afkomstig van een van haar voormalige schoolvrienden, Frank. In het eerste bericht schreef die:

KAN IK BIJ JOU TERECHT? HEB MET SPOED ONDERDAK NODIG. ROEL WORDT STEEDS GEWELDDADIGER. FRANK.

Ze kende hen beiden zeer goed en kon zich bij geen van hen ook maar enig geweld voorstellen. En toch schreef Frank dat. Het laatste contact dat ze met elkaar hadden, online onlangs, was zoals altijd geweest, waarbij de twee liefdevol met elkaar om gingen. Zoals ze dat al jaren doen. Maar ja, ze weet intussen ook wel dat mensen soms ook wel eens toneel spelen en de buitenwereld geheel iets anders tonen dan de werkelijkheid. En toch, die twee, die ze al meer dan twintig jaar kent? Ze scrolt naar het volgende bericht.

KBEN GEVLUCHT, DUS ONDERWEG. OP WEG NAAR JOU. HOPELIJK KAN IK BIJ JOU TERECHT. POLITIE GELOOFT ME NIET. BEN OP MEZELF AANGEWEZEN. FRANK.

José weet niet wat ze hier mee aan moet. Waarom komt die naar haar? Daarvoor moet die uren vliegen. Hij zal toch nog wel andere vrienden in de buurt hebben. Tuurlijk ben je welkom, lieve schat, denkt ze. Dan voelt ze een hand op haar schouder al snel gevolgd door een kus in haar nek. Een koude rilling gaat door haar

hele lijf. Zo'n mededeling in combinatie met die zachte hand en kus, maken haar, geheel tegen haar verwachtingen in, enorm emotioneel. Ze kijkt omhoog en ziet het wonderschone gezicht van Francis, die de tranen in haar ogen opmerkt en haar in haar armen neemt.

Na enkele minuten laten ze elkaar los en is de betovering verbroken. José vraagt haar om even zelf op zoek te gaan naar haar ontbijt waarbij ze haar vluchtig wegwijst in de keuken en ze zelf met haar telefoon naar de slaapkamer gaat, waar ze op het bed plaats neemt. Daar belt ze het nummer waarvan ze weet dat ze daar Frank mee kan bereiken. Ze komt meteen in de voicemail terecht. Ze weet dat zoiets kan wanneer iemand onderweg is in een vliegtuig. Ze belt nog eens en spreekt iets in; 'Bel me zodra je dit hoort. Je bent welkom, dat weet je. Liefs, hopelijk tot straks'. Wanneer ze het toestel naast haar op het bed wil leggen, ziet ze dat ze het laatste en derde berichtje nog niet heeft gelezen. Ze opent de app en drukt op de tekstregel, waarvan ze enkel ONGELUK, WEET NIET kan lezen.

Jaren lang had **Klaas** Freij gezocht naar methodes en middelen om wraak te nemen. Gedurende die jaren was het internet enkel maar gegroeid, zowel wat de hoeveelheid deelnemers betrof, de hoeveelheid informatie die er te vinden was als de mogelijkheden om mensen om de tuin te leiden. Hij was begonnen met hen te zoeken, de drie betrokkenen. Als eerste, geheel onverwacht, was hij op de persoon gestoten waar hij ooit in de tienerjaren verliefd op was geweest. Zo maar ineens kwam hij een foto ervan tegen uit de jaren dat ze nog samen dezelfde middelbare kostschool bezochten. Uiteraard vond hij die foto op een van de – jaren geleden – als paddenstoelen uit de grond rijzende websites die aan scholen en klasgenoten besteed waren. Daar hadden ze naast elkaar gestaan, hij zelf en die Roel. Hij raakte hem net niet aan, zoals te zien was wanneer je de foto, zoals hij gedaan had, download en dan met het juiste programma uitvergroet. Tijdens de opname van die klassenfoto had hij, zodra hij naast hem mocht/kon/moest staan, het gevoel gehad enorm te zweten. De afbeelding op het scherm toont daar gelukkig niets van. Hij was zowel gelukkig als bevreesd geweest toen hem de plek naast de jongeman, waarop hij stapeldol verliefd was, gewezen werd. Zijn hand twijfelde telkens tussen afstand nemen of vast pakken. Hoe graag hij dat ook gedaan had, hij durfde niet. Bang om uitgelachen en vooral ook om afgewezen te worden. Homo, wie was er nu homo op school? Niemand toch. Dat hoorde niet en al zeker niet op dit College.

Frank kwam terug op zijn werkplek, knikte kort naar Inge die tegenover hem zat en zei dat hij een korte koffiepauze nam. Met zijn laptop onder de arm liep hij naar een van de plekken waar allerlei apparaten voor drank, zoals jus, thee, water en koffie geïnstalleerd zijn. Tevens bevinden zich daar zitplekken, zowel voor meerdere personen, als voor personen die zich even alleen terug willen trekken. En net dat laatste is waar Frank behoefte aan heeft. Zowel omdat het gesprek met Youri hem niet echt vrolijk had gemaakt én tevens omdat het hem nog steeds niet gelukt is om de drie berichten in die amper gebruikte app te lezen. Terwijl zijn laptop zoemend opstart laat hij een van de machines een cappuccino voor hem maken, voorzien van een flinke portie suiker. Hij kan wel wat energie gebruiken. Terug aan tafel zittend opent hij meteen die app en ziet hij dat het aantal berichten intussen zelfs nog is toegenomen. Hij klikt en begint te lezen.

BESTE, IK BEN EEN VRIEND VAN U, EEN ONBEKENDE MAAR TOCH EEN VRIEND. OF LAAT IK HET IETS ANDERS FORMULEREN, U KUNT MIJ HET BESTE ALS VRIEND HEBBEN EN NIET ALS VIJAND.

Wat hij hiermee moest? Geen idee. Frank vond het maar vreemd, een vriend die toch geen vriend is maar beter wel een vriend kan zijn. Hij opent het volgende bericht.

WIJ HEBBEN EEN MUTUAL CONNECTION. BIJ U IS DIE FROM YEARS AGO EN DIE ZOU GRAAG ZIEN DAT U IEMAND UIT UW VRIENDENCLUB VERWIJDERD. NU ZULT U DENKEN, DUH WAAROM ZOU IK? ZIET U, EN DAAR KOMT HET

MOMENT DAT U MIJ BETER ALS VRIEND HEBT. VOLDOET U DAAR NAMELIJK NIET AAN, AAN DAT VERWIJDEREN UIT DIE VRIENDENCLUB, DAN ZAL – VOLGENS DE MIJ GEGEVEN OPDRACHT – UW HUIDIGE PARTNER (ROEL HEET DIE, IS HET NIET?) GEËLIMINEERD WORDEN. OFTEWEL IN EENVOUDIGE WOORDEN: GEDOOD. U MAG DAN ZIJN BEGRAFENIS OF CREMATIE REGELEN. HET IS DUS GEHEEL AAN U.

Frank leest beide berichten nog eens na. Hij droomt niet, hallucineert niet, het staat er allemaal echt. Iemand wil dat hij iemand uit de een of andere vriendenclub laat vertrekken en dat anders aan het leven van Roel een einde wordt gemaakt. Welke vriendenclub wordt bedoelt? Hij denkt diep en kort na, hij heeft niet veel echte vrienden. Voor hem zijn dat enkel José en Roel. Worden die bedoelt? Wanneer ik, denkt Frank, ervan uit ga dat geen van hen tweeën deze berichten stuurt, wie kan dat dan wel zijn die daarachter steekt? Heb ik ooit iemand zodanig gekwetst dat die nu op deze wijze terug slaat? Wraak wil nemen? Wie dan?

Zo, minutenlang, diep nadenkend, ziet Inge hem zitten wanneer ze zogenaamd voor een kop thee dezelfde ruimte binnen stapt. 'Alles oké?'

Klaas was blij dat hij in zijn jeugd jaren reeds had begrepen dat computers de toekomst een geheel ander beeld zouden geven dan alles dat voordien geweest was. Hij was er dan ook al snel bij om te leren programmeren. Hoe moeilijk en ingewikkeld dat ook geweest was en hoeveel moeite het hem ook had gekost om met name zijn vader ervan te overtuigen dat die al die cursussen voor hem zou betalen, uiteindelijk plukte hij daar nú, letterlijk op dit moment, de vruchten van. De app die – behalve door hemzelf – door maar enkele andere personen op de hele wereld gebruikt werd, had hij zelf ontworpen. Ook had hij die op hun telefoons én die van personen in hun directe omgeving geüpload, zonder dat die zich daar over zouden verbazen. Weken tevoren én ook daarna nog verschenen bij hen reclameberichten op hun scherm over die app, waarin hen duidelijk werd gemaakt dat deze deel uitmaakte van de huidige generatie smartphones. Op die manier bestond er geen enkele twijfel over de betrouwbaarheid en echtheid van de app. Niemand die er ook maar aan zou denken dat iemand dit alles aanstuurde en manipuleerde.

'Nee, niet echt' reageert **Frank**. 'Oh, kan ik misschien helpen?' vraagt Inge, die naast een glas thee in de linker hand met de rechter een stoel bij zijn tafeltje aan schuift. De verbaasde blik ontgaat haar niet. 'Nee? Waarom niet? Wij zijn toch collega's'. 'Uhm, ja, dus?' 'Helpen die elkaar dan niet?' 'Wat werk betreft, ja'. Nu kijkt hij haar indringend aan en doet er kort het zwijgen toe. 'Waarom zou jij nu ineens wel in mij geïnteresseerd zijn?' 'Hoezo, nu ineens wel? Was ik dat voorheen niet genoeg dan?' 'Nou, ik dacht dat ik jou vooral irriteerde en stoorde. Dat je mij liever kwijt dan rijk zou zijn, zelfs'. Inge toont haar mooiste glimlach en knikt. 'Tja, mannen' zegt ze met een zucht. 'Daar heb ik niet de meest positieve ervaringen mee'. 'Oh, en dus omdat ik ook een man ben, dus, uhm'. Weer toont ze die lach op haar gezicht, waarbij ze beide handen omhoog steekt. 'Je hebt gelijk, mijn fout, waarvoor mijn excuses'. Beiden zwijgen. 'En, waarom nu dan wel?' 'Wat?' 'Nou, dit'. Frank wijst naar hen twee. 'Dit gesprek'. Zij trekt haar schouders op. 'Gewoon, ik dacht dat je misschien behoefte had aan een gesprek. Aan iemand die luistert. Zoiets toch'.

José opent het bericht. ONGELUK, WEET NIET WANNEER VLIEGTUIG KAN LANDEN. KLAAT JE ZSM IETS WETEN. Ze opent een nieuwe browser op haar laptop én haar telefoon. Bovendien klikt ze het nieuwskanaal op haar tv open. Nergens kan ze iets lezen over een vliegtuigongeluk in haar omgeving. De meest gebruikte zoekmachine kan ook niets vinden over een ongeluk of storing op of nabij een vliegveld. Vreemd. Ze stuurt dan ook WELK VLEGVELD?

En zo voerden, los van elkaar en ook niet wetend van elkaar, de twee partners, echtgenoten zelfs, **Roel en Frank**, op exact hetzelfde moment voor het eerst een persoonlijk gesprek met een van hun collega's. Roel met Hanneke en Inge met Frank.

Frank neemt zijn telefoon en toont haar op het scherm het ballonnetje waarin opnieuw een 3 staat. 'Die wilde ik nog even lezen, oké?' 'Ja hoor, zeker dat'. Frank drukt erop en ziet het volgende:

OOIT HEEFT U KEUZES GEMAAKT DIE IEMAND ANDERS PIJN HEBBEN GEDAAN EN DIE WIL DAT DIE PIJN NU BIJ U TERECHT KOMT.

DIE PIJN HOEFT ECHTER NIET FYSIEK TE ZIJN, ENKEL PSYCHISCH. VERLAAT UW PARTNER EN WE ZIJN KLAAR. U KRIJGT ACHT-EN-VEERTIG UUR DE TIJD OM TE VERTREKKEN.

WACHT NIET TE LANG EN GA NIET NAAR MIJ EN MIJN OPDRACHTGEVER OP ZOEK. GA OOK NIET NAAR DE POLITIE. DAT ZAL DODELIJK ZIJN, VOOR U VOORAL!

Wie? Wie? Wie? Dat is het enige waar hij aan kan denken. Tevens realiseert hij zich dat hij daar binnen dat korte tijdsbestek geen antwoorden op zal vinden. 'En?' hoort hij opeens een vrouwenstem zachtjes vragen. Pas dan realiseert hij zich weer waar hij zich op dit moment bevindt én ook dat hij daar niet alleen is. Wat nu? Gaat hij over zoiets een gesprek aan met een collega die hij helemaal niet goed kent? Wat heet? Die hij helemaal NIET kent. Toch?

'Sorry, van zo even Hanneke' zo opent **Roel**, toch wel onverwacht voor haar, het gesprek. 'Uhm, pardon. Waarvoor?' 'Dat ik net niet reageerde toen jij mij vroeg of ik een binnenpretje had'. Zij humt. 'En?' vraagt ze dan, ook onverwacht. 'Had je?' Weer kan hij een glimlach niet tegen houden, daarbij volmondig 'Ja, inderdaad' antwoordend. 'Ik zag mij en mijn echtgenoot voor me, beiden oud en beverig op een stok elkaar knuffelend en kussend'. 'Ooh, wat lief' reageert zij daarop. Hij knikt zwijgend en enigszins gegeneerd. 'En?' vraagt zij 'waarom reageerde je net niet en nu wel? Wat is er gebeurd?' Hij trekt zijn schouders op. 'Weet niet' zegt Roel. 'Het bleef maar door mijn hoofd spoken'. 'Wat?' 'Jouw vraag en mijn – letterlijk – stomme reactie'. Zij knikt. 'Ik meen het echt, dat sorry'. Hierbij staat hij op en biedt hij haar zijn rechter hand aan. Zij staat ook op, neemt die hand vast, trekt hem dicht tegen haar aan en geeft hem een knuffel plus een kus op zijn rechter wang. 'Zo' zegt ze 'laten we dat ook meteen goed doen. Bedankt daarvoor. Zoiets kost moeite, geloof me, ik weet er alles van'. 'Oh, en?'

José ziet dat haar reactie aangekomen is en ook zelfs meteen als gelezen aangemerkt wordt. Ze blijft maar naar het scherm kijken, alsof ze daarmee een antwoord af kan dwingen. Wat in werkelijkheid seconden zijn, voelt voor haar als minuten en uren. Francis komt de slaapkamer binnen en gaat op haar knieën voor haar op de grond zitten. 'Alles goed?' vraagt deze met een bezorgde blik. 'Ja hoor' zegt José waarbij ze een zo vrolijk als mogelijk humeur tentoon spreidt. 'Oh ja? Waarom kijk je dan zo bezorgd?' José trekt haar schouders op en schudt haar hoofd. 'Hee, kom aan. We hebben de hele nacht naast elkaar in hetzelfde bed gelegen. En daarvoor hebben we elkaars naakte lichamen bewonderd en ervan genoten'. 'Ja en? Zijn we daarom nu ineens vriendinnen dan? Of familie? Of wat?' 'Niet dan?' 'Nee, mijn beste'. José staat op terwijl ze dit zegt. 'Wij hebben simpelweg seks met elkaar gehad. That's it. En nu is het over en voorbij. Je mag gerust douchen en ontbijten wanneer je dat nog niet gedaan hebt. Daarna is het voorbij. Oké? Duidelijk?' Ze staat intussen in de deuropening van de slaapkamer, met de deur in haar rechter hand alsof ze die, zodra Francis de kamer verlaten heeft, achter haar zal sluiten. 'Mag ik je nog eens bellen?' 'Je hebt mijn nummer. Bel en je merkt of ik opneem'. 'Maar'. 'Nee, niets maar. Ga nu'.

Klaas zag dat alles verliep zoals hij gehoopt had. Tot nu toe toch. Of *hij* ook werkelijk bij zijn partner zou vertrekken, dat moest Klaas nog maar afwachten. Maar welke keuzes *hij* ook maakte, hij was op alles voorbereid en zou uiteindelijk ook daadwerkelijk tot actie overgaan. Het waren geen loze woorden die hij schreef en verstuurde. Oh nee, daar zou *hij* nog wel eens van kunnen schrikken. Hij voelde een koude rilling door zijn lijf gaan. Een rilling die hem een goed gevoel gaf. Een gevoel van macht én van eindelijk iets doen. Hij heeft zich lang genoeg in het leven **laten** doen. Nu is het aan hem om **te** doen.

Hanneke heeft weer plaats genomen op haar stoel, die ze naast het bureau van Roel gereden heeft. Zo zitten ze nagenoeg naast elkaar en staan geen laptopschermen in de weg. Op die wijze zwijgen ze enkele minuten lang. Ieder bij hun eigen gedachten wellicht. 'Weet je' zegt Roel ineens 'wij, mijn partner en ik, zijn best wel open minded, om eens een goede Nederlandse term te gebruiken'. Hierbij lacht hij zijn tanden bloot. 'Ruimdenkend, bedoel je' voegt Hanneke toe. 'Precies, dat bedoel ik' reageert Roel, hierbij met zijn wijsvinger naar haar wijzend. 'En ook onze samenleving lijkt dat te zijn' gaat hij verder. 'Tenminste de wetten en regels laten veel toe. Kijk maar naar mij. Ik ben getrouwd met een man. Dat kan enkel nog maar in een grote minderheid van landen op deze aardbol'. 'Helaas' reageert zij. 'In iets meer dan dertig van de bijna tweehonderd landen maar' voegt hij er nog aan toe. Zij knikt. 'Dat' zo gaat hij verder 'betekent echter niet dat iedereen in ons land het daarmee eens is. Als je begrijpt wat ik bedoel?' Ze knikt en zegt 'En daarom ben je met zulke opmerkingen voorzichtig in het openbaar?' Nu is het aan hem om te knikken. 'Zo lang en zo goed kennen wij elkaar niet, toch?' Hanneke knikt. 'Wellicht dat ik je binnenkort eens bij ons uitnodig voor een etentje. Lijkt je dat wat?' De grote glimlach spreekt boekdelen. Haar antwoord - 'Zeker' - bevestigt dat nog.